ECLI:LV:RVPT:2022:0301.C30698221.4.S
Lieta Nr.C30698221
Lietvedības Nr.C-2455-22/14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 1.martā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese K.Zdanovska

izskatīja rakstveida procesā civillietu OU "PlusPlus Baltic" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstoša daļa

[1] 2021.gada 29.septembrī prasītājs OU "PlusPlus Baltic" iesniedza prasību pret atbildētāju /pers. B/ par pamatparāda 2 710,34 EUR, līgumsoda par laika periodu no 2018.gada 12.jūnija līdz 2019.gada 26.jūnijam 69,89 EUR un likumisko procentu par laika periodu no 2019.gada 26.jūnija līdz 2021.gada 24.septembrim 365,78 EUR piedziņu.

[1.1] 2018.gada 12.jūnijā starp AS "mogo" kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts finanšu līzinga līgums Nr.FL12062018/0750, par transportlīdzekļa /TL marka/, šasijas Nr./numurs/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, līzingu par summu 3663 EUR, nosakot atlīdzību par finansējuma lietošanu – 45,6%. Līguma termiņš noteikts līdz 2024.gada 15.maijam.

2019.gada 26.jūnijā atbildētāja saistību kavējuma un nepilnīgas izpildes dēļ, AS "mogo" nosūtīja atbildētājam paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no līguma.

[1.2] AS "mogo" transportlīdzekļi pārņēma savā valdījumā un 2019.gada 13.septembrī, tā tika pārdota par 1400 EUR un iegūtie līdzekļi tika novirzīti atbildētāja saistību daļējai izpildei.

[1.3] 2018.gada 21.novembrī starp AS "mogo" un prasītāju noslēgts cesijas līgums par prasījuma tiesību pret atbildētāju, kas izriet no minētā līguma, cesiju prasītājam.

[1.4] Prasība pamatota uz Komerclikuma 463.-467.pantu, Civillikuma 1587., 1589.pantu, 1652.panta trešo punktu, 1716., 1717., 1720., 1756., 1943.pantu.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja pamatparādu 2710,34 EUR, līgumsodu par laika periodu no 2018.gada 12.jūnija līdz 2019.gada 26.jūnijam 69,89 EUR un likumiskos procentus par laika periodu no 2019.gada 26.jūnija līdz 2021.gada 24.septembrim 365,78 EUR piedziņu, tiesāšanās izdevumus un atzīt prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% no nesamaksātās parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

[2] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumos norāda, ka no parāda samaksas ļaunprātīgi neizvairās. Atbildētājam nav iespēju samaksāt izveidojušos parādu, jo šobrīd atbildētājs nestrādā un darba iespējas Covid-19 pandēijas dēļ ir krietni samazinājušās. Kad atbildētājs būs atradis darbu, apņemas segt parādu. Lūdz pagarināt vai atlikt parāda samaksas termiņu un sastādīt maksājumu grafiku, atbilstoši atbildētāja ienākumiem pēc darba atrašanas.

[3] Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.panta pirmo daļu lieta tiek izskatīta rakstveida procesā par ko lietas dalībniekiem paziņots ar 2021.gada 22.novembra paziņojumu.

Motīvu daļa

[4] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu pilnībā.

[5] Kā redzams no lietas materiāliem, 2018.gada 12.jūnijā starp AS "mogo" un atbildētāju noslēgts atgriezeniskā līzinga līgums Nr.FL12062018/0750 par transportlīdzekļa /TL marka/, šasijas Nr./numurs/ līzingu par summu 3663 EUR, kas sastāv no līzinga summas 3300 EUR un komisijas maksas 363 EUR, uz laiku līdz 2024.gada 15.maijam, veicot nomas un procentu maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku kopā 10 630,09 EUR, kas ietver maksu par aizdevuma lietošanu 45,6% gadā.

[5.1] Prasītājs savas saistības izpildīja un izsniedza atbildētājam aizdevumu 3300 EUR, ko apstiprina kvīts par samaksu un 2018.gada 12.jūnija aizdevuma nodošanas pieņemšanas akts.

Atbilstoši 2018.gada 12.jūnija izziņai atbildētājs transportlīdzekli /TL marka/, šasijas Nr./numurs/ atsavinājis AS "mogo" par summu 3300 EUR.

[5.2] Saskaņā ar līzinga līguma Nr.FL12062018/0750 noteikumu 10.punktu – grafiku, vispārējo noteikumu 7.punktu atbildētājam bija pienākums maksāt transportlīdzekļa izpirkuma maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku līdz katra mēneša 15.datumam un maksāt līgumā noteiktos procentu maksājumus saskaņā ar līguma 6.punktu.

[5.3] Tiesa atzīst, ka starp AS "mogo" un atbildētāju 2018.gada 12.jūnijā noslēgtais atgriezeniskā līzinga līgums Nr.FL12062018/0750 atzīstams par līzinga līgumu Komerclikuma 463.panta izpratnē.

[6] Atbilstoši prasītāja norādītajam uz 2019.gada 26.jūniju atbildētājs nebija izpildījis savas saistības un veicis līgumā noteikto maksājumu līgumā noteiktajā termiņā. Līdz ar to AS "mogo" 2019.gada 26.jūnijā saskaņā ar līzinga līguma Nr.FL12062018/0750 noteikumiem vienpusēji paziņoja par atkāpšanos no līzinga līguma.

Lietā nav strīda, ka atbildētājs nodeva transportlīdzekli /TL marka/, šasijas Nr./numurs/, AS "mogo" saskaņā ar līguma 16.5.punktu.

[6.1] Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

[6.2] Tiesa atzīst, ka AS "mogo" tiesīgi izmantojot savas 16.3.1.punktā noteiktās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma gadījumā, ja līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10 dienas, 2019.gada 26.jūnijā nosūtot atbildētājam paziņojumu par atkāpšanos no līzinga līguma paziņoja atbildētājam par vienpusēju atkāpšanos no līguma pieprasot no atbildētāja saskaņā ar līguma

16.5.punktu visus maksājumus, kas AS "mogo" pienākas saskaņā ar līgumu. Līdz ar to tiesa atzīst, ka starp AS "mogo" un atbildētāju noslēgtais līgums ir tiesiski izbeigts.

[6.3] Kā redzams no lietas materiālos esošā AS "mogo" 2019.gada 26.jūnija rēķina Nr.FL12062018/0750-LL-R, AS "mogo" ir radušies izdevumi, kas saistīti ar parāda atgūšanu 31 EUR un līguma izbeigšanas brīdi kopējā parāda summa sastāda 3 978,60 EUR.

[7] Atbilstoši līguma 16.6.punktam, ja līguma darbība tiek izbeigta pirms termiņa vai AS "mogo" vienpusēji atkāpjas no līguma, AS "mogo" ir tiesīgs pārdot transportlīdzekli par brīvu cenu; no transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie līdzekļi tiek novirzīti atbildētāja saistību izpildei un ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu dzēšanai.

[7.1] Kā redzams no lietas materiālos esošā 2019.gada 5.septembra automašīnas realizācijas cenas novērtēšanas akta un 2019.gada 16.septembra pavadzīmes Nr.2090948 AS "mogo" ir saņēmis maksu 1400 EUR par automašīnas /TL marka/, šasijas Nr./numurs/, realizāciju.

Tiesa atzīst, ka AS "mogo" realizējot līzinga priekšmetu par cenu brīvu cenu ir rīkojies saskaņā ar noslēgtā līguma 16.6.punkta nosacījumiem.

[7.2] Kā redzams no prasītāja aprēķina kopējā atbildētāja nesamaksātā aizdevuma summa, ko nesedza maksa, kas iegūta par līzinga priekšmeta realizāciju, pēc ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu segšanas, sastāda 2 710,34 EUR.

[8] Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību, tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi un 1720.pantu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

[8.1] Tā kā saskaņā ar līguma Nr.FL12062018/0750 15.3.punkta nosacījumiem AS "mogo" un atbildētājs ir vienojušies par līgumsoda samaksu maksājumu kavējuma gadījumā, atbildētājam ir pienākums maksāt līgumsodu par maksājumu kavējumu, kas saskaņā ar prasītāja aprēķinu, sastāda 69,89 EUR par laiku no 2018.gada 12.jūnija līdz 2019.gada 26.jūnijam, kad AS "mogo" tiesīgi atkāpās no līguma.

[8.2] Tiesa atzīst, ka izvērtējot līgumsoda apmēru attiecībā pret pamatparāda apmēru un atbildētāja pieļautā nokavējuma termiņu, noslēgtajā līgumā ietvertais līgumsoda apmērs par līguma nosacījumu neizpildi atzīstams par samērīgu un atbilstošu godīgai darījumu praksei. Līdz ar to tiesa atzīst, ka nav pamata atbildētāja atbrīvošanai no līgumsoda samaksas vai līgumsoda samazināšanai.

[9] Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka atbildētājam jāpilda 2018.gada 12.jūnijā noslēgtā līzinga līguma Nr.FL12062018/0750 nosacījumi, un jāveic aizdevuma pamatsummas un līgumsoda samaksa.

[10] 2018.gada 21.novembrī AS "mogo", kā cedents, un prasītājs, kā cesionārs, noslēdza cesijas līgumu Nr.21112018/01, saskaņā ar kuru cedents saskaņā ar šī līguma noteikumiem un pret šajā līgumā pielīgto atlīdzību cedē (nodod) cesionāram prasījuma tiesības, kas cedentam radušās komercdarbības rezultātā. No minētā akta pielikuma Nr.1 redzams, ka AS "mogo" ir cedējusi prasītājam savas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no līguma Nr.FL12062018/0750 – pamatsumma 2 710,34 EUR, līgumsods 69,89 EUR.

[10.1] Saskaņā ar 2019.gada 13.decembra prasītāja paziņojumu par kreditora maiņu, prasītājs ir informējis atbildētāju par prasījuma tiesību cesiju.

[10.2] Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu, 1798.pantu un 1801.pantu, tiesa atzīst, ka prasītājs ir ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no 2018.gada 12.jūnija līzinga līguma Nr.FL12062018/0750.

[11] Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu faktu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo, bet tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs nebūtu noslēdzis līzinga līgumu Nr.FL12062018/0750 ar AS "mogo" un ka atbildētājs būtu pilnībā izpildījis savas saistības pret AS "mogo" un/vai prasītāju.

Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenama pamatparāda summa 2710,34 EUR un līgumsods 69,89 EUR par laiku no 2018.gada 12.jūnija līdz 2019.gada 26.jūnijam.

[12] Prasītājs ir aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus par laiku pēc līguma izbeigšanas no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. Lietā nav strīda, ka atbildētājs ir pielaidis aizdevuma atmaksas kavējumu līdz ar to atbildētājam saskaņā ar Civillikuma 1753., 1756., 1765., 1763.pantu ir pienākums maksāt likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā no savlaicīgi neatmaksātās summas, kas atbilstoši prasītāja aprēķinam sastāda 365,78 EUR par laiku no 2019.gada 26.jūnija līdz 2021.gada 24.septembrim.

[13] Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1756., 1765., 1763.pantu un 2021.gada 15.decembra Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces lēmumu ir atzīstamas prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no kopējās ar spriedumu piedzītās summas par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[14] Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētāja prasītāja labā piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu 360,48 EUR. Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu un trešo daļu tiesas izdevumi ir arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 5,37 EUR. Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenami prasītāja tiesas izdevumi 365,85 EUR.

[15] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumos ir pieteicis lūgumu pagarināt vai atlikt parāda samaksas termiņu un sastādīt maksājumu grafiku, atbilstoši atbildētāja ienākumiem pēc darba atrašanas.

[15.1] Kā norādīts juridiskajā literatūrā "jautājumus par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos tiesa var izlemt spriedumā vienlaikus ar termiņa noteikšanu sprieduma labprātīgai izpildei". (*skat. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.28.nodaļa). Otrs papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs prof.K.Torgana zinātniskajā redakcijā, Tiesu namu aģentūra, 2016., 559.lpp.).*

[15.2] Tiesa atzīst, ka minētais lūgums izlemjams atbilstoši Civilprocesa likuma 206.panta pirmās daļas nosacījumiem, ka ievērojot pušu mantisko stāvokli, bērnu tiesības vai citus apstākļus, tiesīga pieņemt lēmumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos.

[15.3] Ņemot vērā, ka atbildētājs nav iesniedzis nekādus pierādījumus par savu mantisko stāvokli, kā arī pierādījumus paskaidrojumā norādītajam faktam, ka atbildētājs šobrīd nestrādā, kā arī atbildētājs nav norādījis uz kādu termiņu atliekama sprieduma izpilde, vai kādos maksājumos un cik ilgā periodā sadalāma piedzenamā summa, tiesa atzīst, ka atbildētāja lūgums par sprieduma izpildīšanas atlikšanu un sadalīšanu termiņos noraidāms kā nepamatots.

[15.4] Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Komerclikuma 463.pantu, Civillikuma 1587., 1589., 1805., 1934., 1943., 1756., 1763., 1765., 1716., 1717., 1720.pantu un Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.[1], 208.[1], 208.[2].panta, tiesa

nosprieda:

apmierināt OU "PlusPlus Baltic" prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu un piedzīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, OU "PlusPlus Baltic", Igaunijas reģistrācijas Nr.12273105, pamatparādu 2710,34 EUR, līgumsodu par laika periodu no 2018.gada 12.jūnija līdz 2019.gada 26.jūnijam 69,89 EUR, likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2019.gada 26.jūnija līdz 2021.gada 24.septembrim 365,78 EUR, tiesas izdevumus 365,85 EUR, kopā 3 511,86 EUR.

Samaksu veikt Ārvalstu komersanta OU "PlusPlus Baltic" filiāles Latvijā norēķinu kontā AS "Swedbank", konta Nr.LV76HABA0551041569842.

Atzīt OU "PlusPlus Baltic" tiesības saņemt no /pers. B/ likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no no ar spriedumu piedzītā summas 3 511,86 EUR par laiku līdz sprieduma izpildei.

Noraidīt /pers. B/ lūgumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu un sadalīšanu termiņos.

Noteikt /pers. B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienu laikā, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese **K.Zdanovska**